RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 76.626/3
van 1 juli 2024

over

een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot uitvoering van artikel 4.184, derde lid, van het Besluit van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 en tot wijziging van het ministerieel besluit van 30 januari 2014 houdende de bepaling van de inkomsten die in aanmerking worden genomen voor de berekening van het maandelijkse netto-inkomen en de vaststelling van de methodiek met betrekking tot het solvabiliteitsonderzoek’

‡LW-ABHYJDGDE-HGGCGUQ‡

Op 31 mei 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot uitvoering van artikel 4.184, derde lid, van het Besluit van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 en tot wijziging van het ministerieel besluit van 30 januari 2014 houdende de bepaling van de inkomsten die in aanmerking worden genomen voor de berekening van het maandelijkse netto-inkomen en de vaststelling van de methodiek met betrekking tot het solvabiliteitsonderzoek’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 25 juni 2024. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Katrien DIDDEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 1 juli 2024.

*

‡LW-ABHYJDGDE-HGGCGUQ‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

VOORAFGAANDE OPMERKING

2. Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies wordt gegeven, vestigt de Raad van State de aandacht van de adviesaanvrager erop dat de verkiezingen van 9 juni 2024 tot gevolg hebben dat de regering sedert die datum en totdat een nieuwe regering is verkozen, niet over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens die de minister in aanmerking kan nemen als hij te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van verordeningen noodzakelijk is.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed strekt vooreerst tot wijziging van het ministerieel besluit van 30 januari 2014 ‘houdende de bepaling van de inkomsten die in aanmerking worden genomen voor de berekening van het maandelijkse netto-inkomen en de vaststelling van de methodiek met betrekking tot het solvabiliteitsonderzoek’ (artikelen 1 tot 6 van het ontwerp). Zo wordt voor de berekening van de solvabiliteit het maandelijkse netto-inkomen voortaan vastgesteld op basis van het gemiddelde van de inkomsten van de laatste drie, in plaats van zes, volledige maanden (artikel 1) en wordt de regeling gewijzigd van de inkomsten die niet in aanmerking worden genomen bij de berekening van het maandelijkse netto-inkomen (artikel 2). Voorts wordt verduidelijkt dat indien er meer dan twee ontleners zijn, het leefbudget per ontlener gelijk moet zijn aan het geldende leefloon voor een persoon die samenwoont (artikel 3) en dat rekening wordt gehouden met alle lopende en aangevraagde kredieten, en met het te betalen alimentatiegeld berekend op maandbasis (artikel 4). Ten slotte wordt in twee bijkomende gevallen voorzien waarin de ontlener als niet solvabel wordt beschouwd (artikel 5) en wordt de kredietgever gemachtigd om af te wijken van de bepalingen van het ministerieel besluit van 30 januari 2014, als de toepassing ervan zou leiden tot een kennelijk onredelijke beslissing over de solvabiliteit van de ontlener (artikel 6). Het aldus gewijzigde ministerieel besluit van 30 januari 2014 is van toepassing op de leningsaanvragen waarvan de kredietgever het voorschot op de dossierkosten bij het aangaan van de lening ontvangt vanaf de datum van de inwerkingtreding van het te nemen besluit (artikel 8).

‡LW-ABHYJDGDE-HGGCGUQ‡

Daarnaast worden de aspecten bepaald van de bijzondere sociale leningen, de huurwaarborgleningen, het afhandelen van aanvullende woonleningen die provincies hebben toegekend, de huurhulpverrichtingen en de verzekering gewaarborgd wonen waarover het Vlaams Woningfonds jaarlijks moet rapporteren (artikel 7).

RECHTSGROND

4.1. De artikelen 1 tot 6 en 8 van het ontwerp vinden rechtsgrond in artikel 5.125, eerste lid, van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. In die bepaling worden de Vlaamse minister bevoegd voor het woonbeleid en de Vlaamse minister bevoegd voor de financiën en de begrotingen gemachtigd om, na mededeling aan de Vlaamse Regering, gezamenlijk de methode te bepalen die wordt gehanteerd bij de berekening van de solvabiliteit van de ontlener van een bijzondere sociale lening.

4.2. Artikel 7 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 4.184, derde lid, van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. Naar luid van die bepaling worden de bij de berekening van de toelage aan het Vlaams Woningfonds in rekening te brengen componenten en de rapporteringsvereisten bepaald in gezamenlijk overleg tussen de Vlaamse minister bevoegd voor het woonbeleid en de Vlaamse minister bevoegd voor de financiën en de begrotingen.

4.3. De artikelen 4.184, derde lid, en 5.125, eerste lid, van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 vinden op hun beurt rechtsgrond in, respectievelijk, de artikelen 4.63 en 5.65 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

5. Aan artikel 1 van het ontwerp moet een punt worden toegevoegd dat ertoe strekt ook in artikel 1, § 3, van het ministerieel besluit van 30 januari 2014 de verwijzing naar de laatste “zes maanden” voorafgaand aan de referentiedatum te vervangen door “drie maanden”.

Artikel 6

6. In het ontworpen artikel 7 van het ministerieel besluit van 30 januari 2014 wordt de kredietgever gemachtigd om schriftelijk gemotiveerd af te wijken van de bepalingen van dat besluit.

‡LW-ABHYJDGDE-HGGCGUQ‡

Een delegatie van individuele beslissingsbevoegdheid aan ambtenaren of openbare instellingen wordt volgens vaste adviespraktijk enkel aanvaard, mits de grenzen van deze bevoegdheidsopdracht duidelijk worden aangegeven, bij voorkeur door te bepalen in welke omstandigheden van de opgedragen bevoegdheid gebruik mag worden gemaakt, door de nodige criteria vast te leggen waardoor de ambtenaar of de instelling zich bij het uitoefenen van de gedelegeerde bevoegdheid zal moeten laten leiden, en door de doeleinden te bepalen waarvoor die bevoegdheid mag worden gebruikt.

De vermelding in de ontworpen regeling dat de kredietgever van het ministerieel besluit van 30 januari 2014 mag afwijken als “de toepassing ervan zou leiden tot een kennelijk onredelijke beslissing” volstaat te dien aanzien niet. Het is immers totaal onduidelijk aan de hand van welke criteria wordt bepaald dat een beslissing kennelijk onredelijk zou zijn. De ontworpen bepaling moet op dit punt worden aangevuld.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Yves DEPOORTER Jeroen VAN NIEUWENHOVE

‡LW-ABHYJDGDE-HGGCGUQ‡